

Stanje in izzivi na področju alkoholne politike v Sloveniji in Evropi

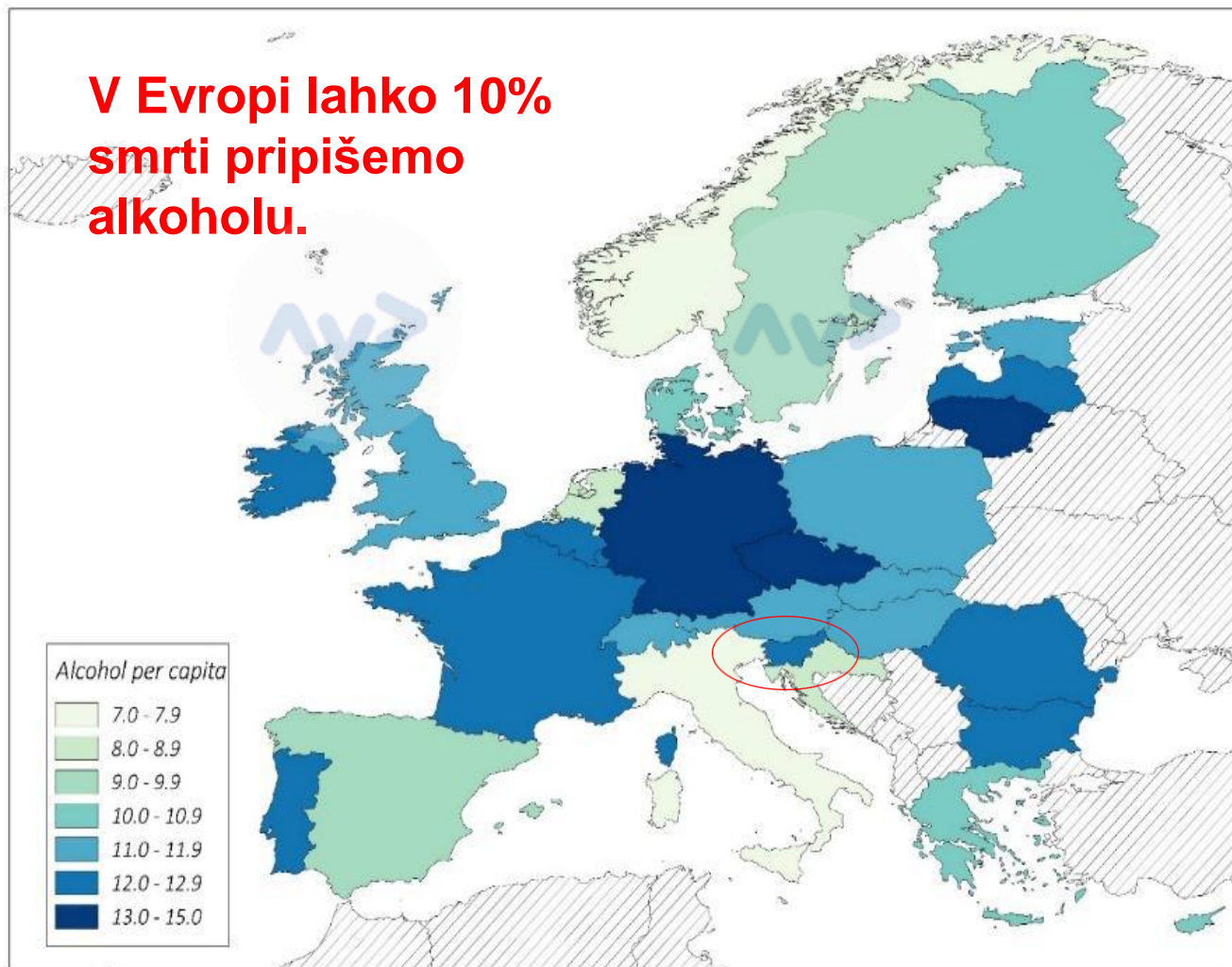
Vesna-Kerstin Petrič
Ministrstvo za zdravje

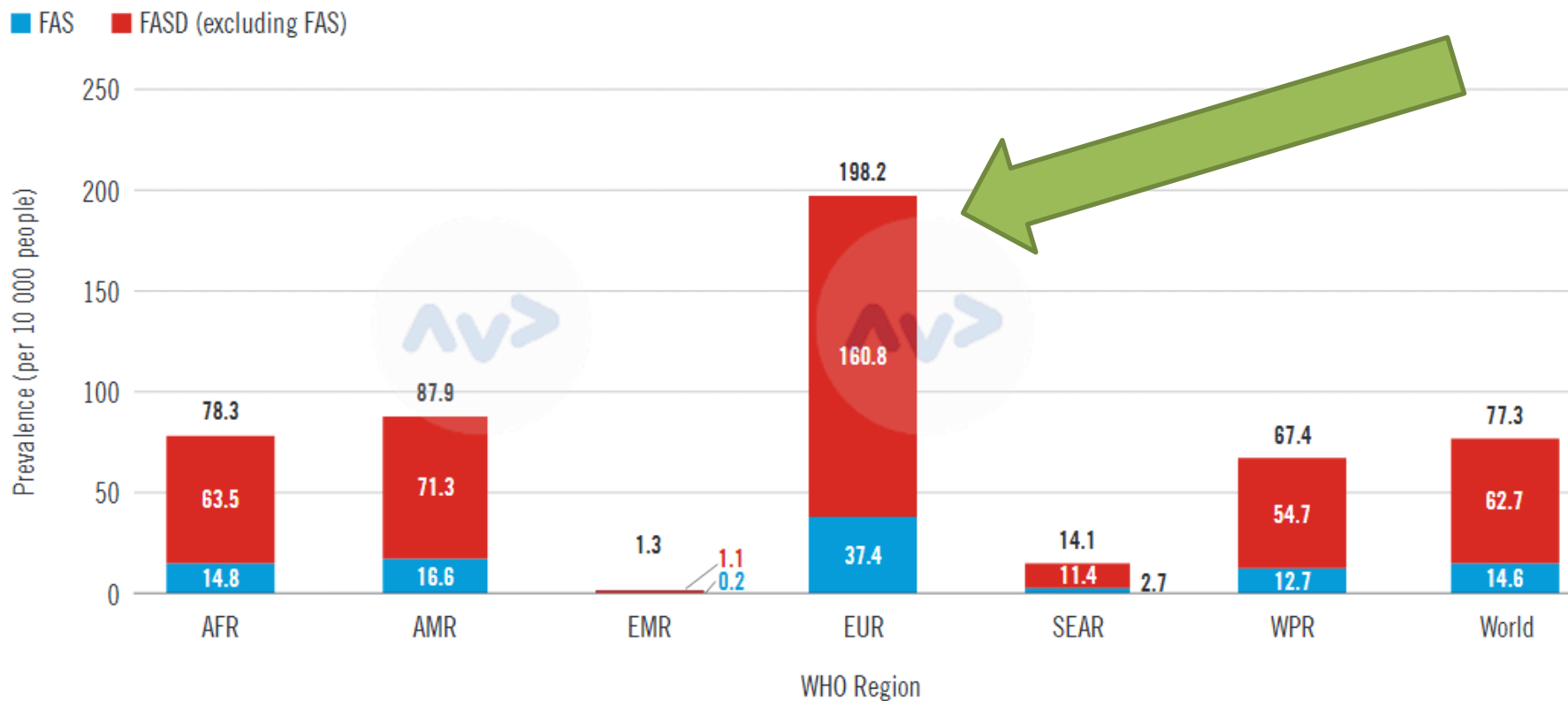
Globalno poročilo o alkoholu in zdravju 2018

Poraba čistega alkohola na prebivalca 15+ v 2016

**V Evropi lahko 10%
smrti pripišemo
alkoholu.**

Pojavnost FAS in FASD v splošni populaciji

Data obtained from Popova et al., 2017.

FAS = fetal alcohol syndrome; FASD = fetal alcohol spectrum disorders.

AFR = African Region; AMR = Region of the Americas; EMR = Eastern Mediterranean Region; EUR = European Region; SEAR = South-East Asia Region; WPR = Western Pacific Region.

Ocena stroškov za Slovenijo

- V Sloveniji so v letih 2012 do 2016 z alkoholom povezani zdravstveni stroški v povprečju znašali **147 milijonov EUR na leto**, če prištejemo prometne nezgode, nasilje v družini in kriminalna dejanja, kraje, vandalizem pa vsaj **228 milijonov EUR letno**.
- **Stroški so še mnogo višji**, saj ta ocena ne vključuje zmanjšane produktivnosti in stroškov, ki nastanejo zaradi trpljenja bližnjih, predvsem otrok.
- V tem času je v proračun iz naslova trošarin priteklo letno manj kot **100 milijonov evrov letno**.

Agenda 2030 in cilji trajnostnega razvoja

Cilj 3: ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE

3.5 Okrepiti preprečevanje in zdravljenje zlorabe drog, vključno z rabo narkotikov in škodljivo rabo alkohola.

Kazalnika uspeha: 1. dostopnost do zdravljenja in
2. poraba alkohola v litrih čistega alkohola na prebivalca 15+

Cilj 1: Zmanjšanje revščine

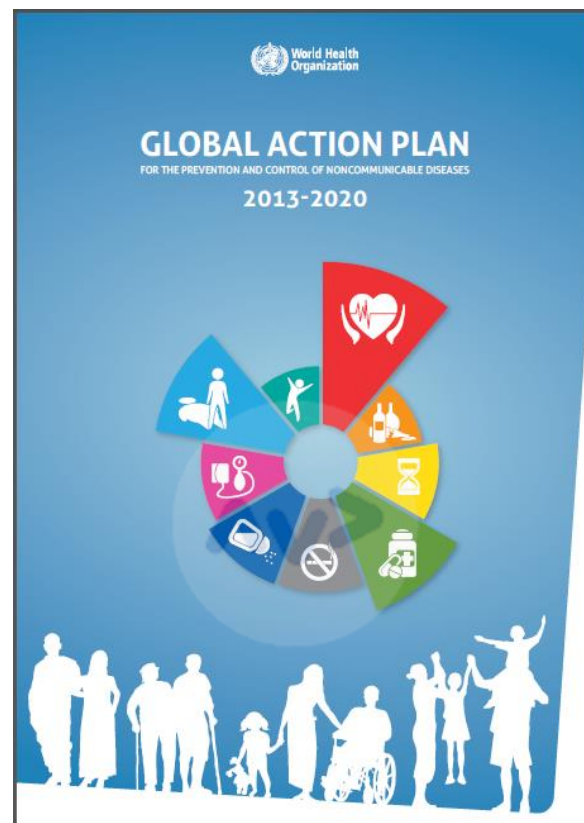
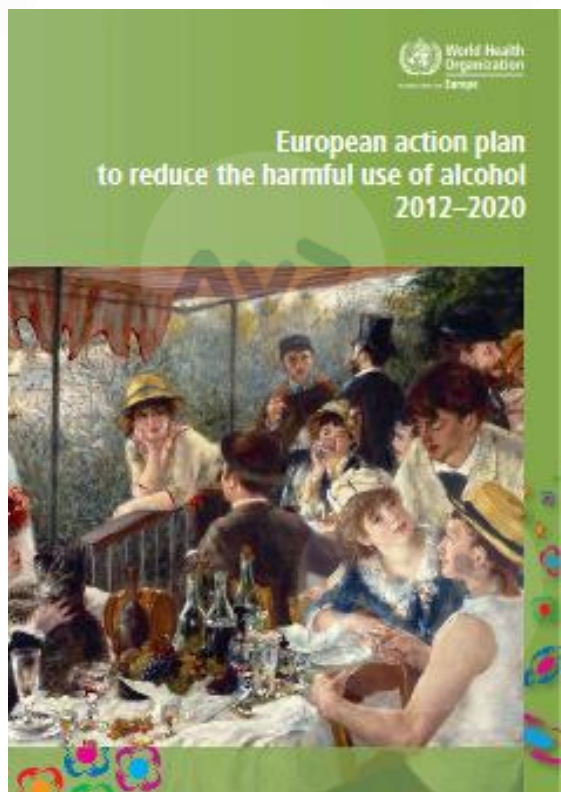
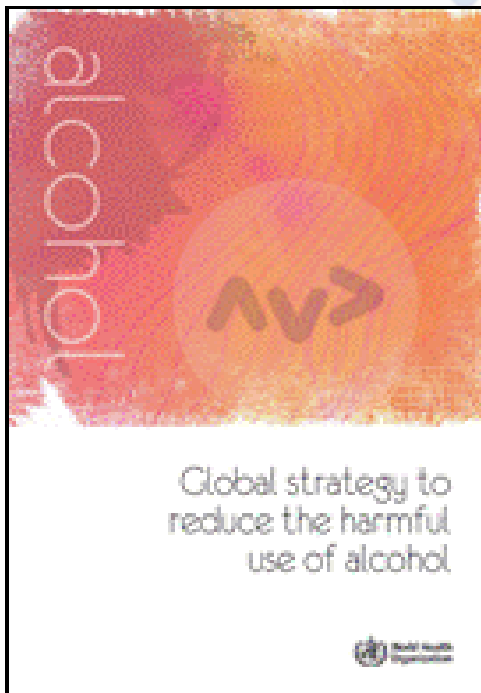
Cilj 8: Ekonomska rast

Cilj 10: Zmanjšanje neenakosti

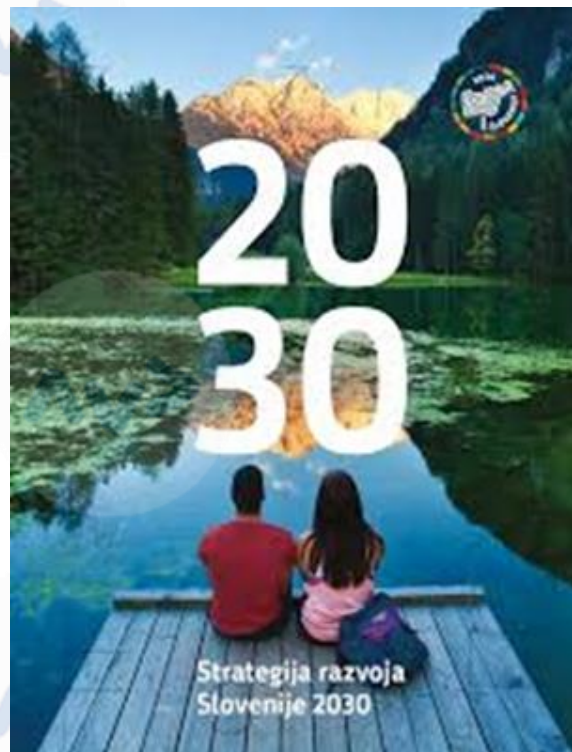
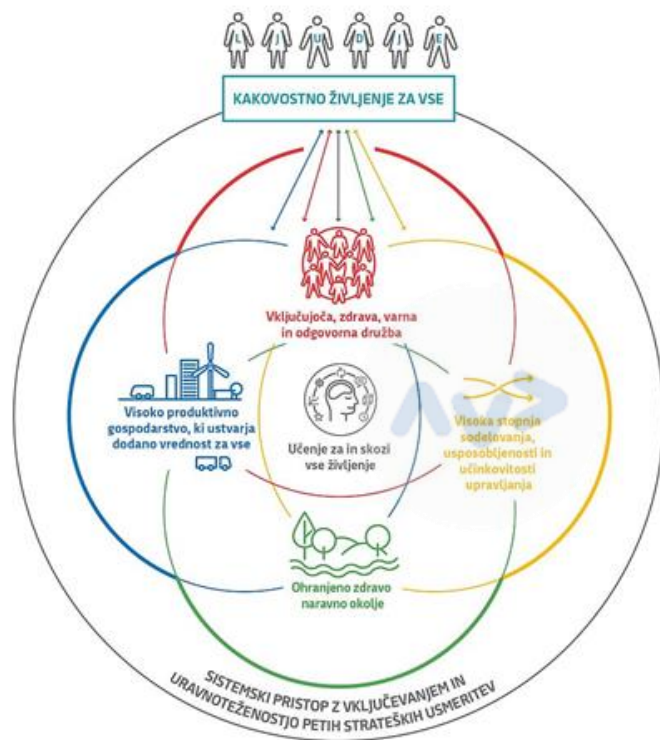

Strateški pristopi globalno in v Evropski regiji

Strategija razvoja Slovenije 2030

Cilj 1: Zdravo in aktivno življenje

Kazalnik: Leta pričakovanega zdravega življenja

Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025

»Skupaj za družbo zdravja«

Aktivnosti navedene v Resoluciji:

- **Sprejem celovite nacionalne alkoholne politike** z izvedbenimi načrti; spremembe področne zakonodaje za večjo učinkovitost ukrepanja;
- **Razvoj modelov obravnave** tistih, ki tvegano in škodljivo pijejo, in pomoči njihovim svojcem;
- **Opredelitev dela trošarin na alkohol za preventivno zdravstveno varstvo**

Rezultati predvideni v Resoluciji:

- Zmanjšanje deleža alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč s smrtnim izidom iz 31% v 2016 na 20% v 2025
- Zmanjšanje čezmernih pivcev iz 10,2% na 8%
- Zmanjšanje pitja alkoholnih pijač med mladostniki
- Celotna evidentirana poraba alkohola na osebo, staro 15 let in več, v koledarskem letu (v litrih čistega alkohola) iz 9,53 l na 9 l

Implementation of the WHO European action plan to reduce the harmful use of alcohol 2012 – 2020 - Slovenia

Action area	Score	WHO European Region median	WHO European Region minimum observed	WHO European Region maximum observed
Leadership, awareness and commitment	20	17	0	30
Health services' response	11	9	0	14
Community and workplace action	10	6	0	12
Drink-driving policies and countermeasures	20	16	4	24
Availability of alcohol	19	23	4	40
Marketing of alcoholic beverages	8	13	0	28
Pricing policies	10	10	0	25
Reducing the negative consequences of drinking and alcohol intoxication	2	1	0	3
Reducing the public health impact of illicit alcohol and informally produced alcohol	6	8	0	9
Monitoring and surveillance	25	20	0	35
TOTAL POINTS	131	121	62	197

ALKOHOLNA POLITIKA v Sloveniji v primerjavi z drugimi EU državami glede na 10 področij ukrepanja celovite alkoholne politike (SZO)

1. PREPREČEVANJE VOŽNJE
POD VPLIVOM ALKOHOLA

2. VODENJE, OZAVEŠČANJE IN
ZAVEZANOST K UKREPANJU

3. SPREMLJANJE ALKOHOLNE
PROBLEMATIKE

4. OMEJEVANJE DOSTOPNOSTI
ALKOHOLA

5. PREPREČEVANJE NEG.
POSLEDIC

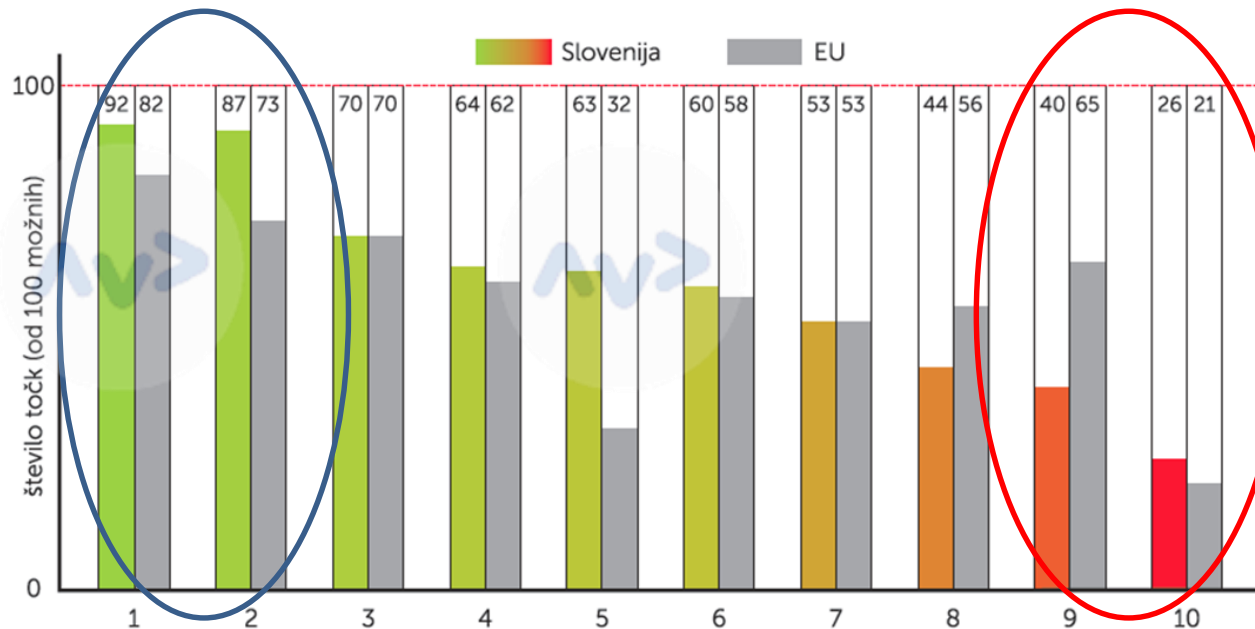
6. OBRAVNAVA V ZDRAVSTVU

7. PRISTOPI V LOKALNI
SKUPNOSTI IN NA DEL. MESTU

8. OMEJEVANJE TRŽNEGA
KOMUNICIRANJA ALKOHOLNIH
PIJAČ

9. PREPREČEVANJE POSLEDIC
NEF. PRIDELAVE TER NED.
PONUDBE IN PRODAJE
ALKOHOLA

10. UKREPI NA PODROČJU
CENOVNE DOSTOPNOSTI
ALKOHOLA

Primerjava Slovenije s povprečjem 30. evropskih držav (28 držav članic EU ter Švica in Norveška) glede na skupno število točk (0 do 100), ki nam pove, v kolikšni meri so države sprejele posamezne ukrepe alkoholne politike, ki so združeni v 10 področij ukrepanja celovite alkoholne politike. Vir: Svetovna zdravstvena organizacija, Regionalna pisarna za Evropo.^{16,17}

- SZO nas je opozorila, da so ukrepi, kjer še nismo sprejeli ustrezne ureditve, prav tisti najbolj cenovno učinkoviti: **povečanje cene alkoholnih pijač, prepoved oglaševanja in omejitev prodajnih mest.**
- Po učinkovitosti ukrepanja na tem področju smo med 29 evropskimi državami uvrstili **še le na 16 mesto**, po posledicah rabe alkohola pa sodimo v sam Evropski vrh.
- Na zakonodajnem področju so v Sloveniji uzakonjeni ukrepi oziroma ureditve, ki niso v skladu s cilji učinkovite alkoholne politike. Gospodinjstvom dovoljemo pridelavo **(600 litrov vina in 500 litrov piva na leto)** za lastno rabo, ki ga ni potrebno prijaviti in torej ni predmet registrirane porabe in se zanj ne obračunava in plačuje trošarina.
- Na nerazumevanje obsega problema v Sloveniji kaže tudi v letu 2017 sprejeta **sprememba Zakona o omejevanju porabe alkohola**, ki je po mnogih letih ponovno dovolila **pitje alkohola na športnih prireditvah**. Povezovanje pitja alkohola in športa ima močno sporočilno vrednost predvsem za mlade, ki še le gradijo svoj odnos do alkohola.

REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF HEALTH

Zakonodaja-cene

Zakon o trošarinah – Ministrstvo za finance

pijača	količina, cl (hl)	2007	2009	2010	2012	2014
pivo	za 1% prostorninske vsebnosti alkohola na en hektoliter piva	6,86 €	9 €	10 €	11 €	12,10 €
mirno vino, peneče vino, fermentirane pijače	1 hL	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
etilni alkohol	za 100% prostorninske vsebnosti alkohola na 1hl etilnega alkohola	694,79 €	911 €	1.000 €	1.200 €	1.320 €
vmesne pijače	1 hL	62,59 €	82 €	100 €	120 €	132 €

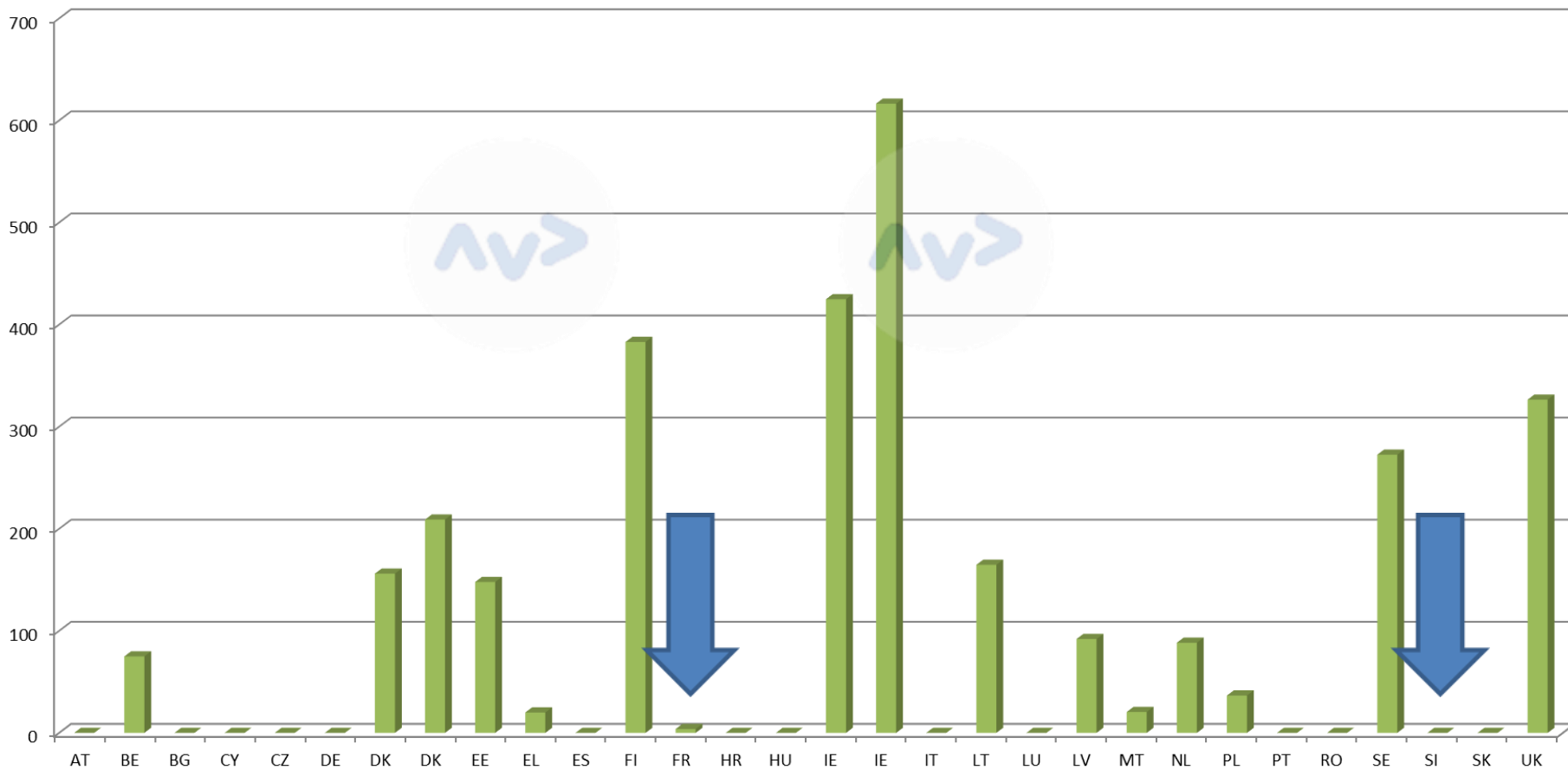
- **Zadnji dvig trošarin 5 leta nazaj!!!**
- mali proizvajalec piva (do 20.000 hl na leto) in mali proizvajalec žganih pijač (do 150 litrov 100 vol. % alkohola na leto) plačujeta **50 % nižjo trošarino**

Primerjava trošarin-vino-julij 2018

Values in EUR at 02/10/2017

Still wine

Situation as at 01/07/2018

Minimum Excise Duty: 0 EUR per hectolitre of product

■ Member State

Slovenija piha 0,0

HVALA, KER VOZITE 0,0

S trezno in varno vožnjo ste si pripihali vstopnici za koncert, na katerem bo za vas pihal:

POLICIJSKI ORKESTER s posebnim gostom VLADOM KRESLINOM

22. novembra ob 20:30, v Slovenski filharmoniji.

Udeležba na dogodku je možna le s predložitvijo tega letaka. Letak lahko zamenjate za 2 vstopnici.

www.nulanula.si

 slovenijapiha00

- <https://www.youtube.com/watch?v=naTyLj9EjUs>
- <https://www.youtube.com/watch?v=9yIIPA3s5Eg>

Čestitke!

Ker ste pihali 0,0, vam Policija izroča kupon, s katerim si lahko zagotovite 2 vstopnici za koncert Policijskega orkestra z gosti.

Vabimo vas, da se 28. novembra ob 20. uri zapeljete v Festivalno dvorano v Ljubljani, kjer bosta za vas nastopila:

Policijski orkester & TABU

Za unovčenje kupona obiščite www.nulanula.si.

Prijava za brezplačne vstopnice se odprejo 12. novembra 2017 in so možne do zapolnitve mest.

Številka kupona:

SLOVENIJA PIHA 0,0

Všeč mi je Sledi Deli z drugimi ...

Vera Lupse taki ki pije naj ne gre za voln in pika. pokličiči takx mam fotra brata sestro pa saj ni važn koga samo sam se ne voz!

Všeč mi je · Odgovori · Sporočilo · 13t

Prikaži še 3 komentarje

Uporabnik **Slovenija piha 0,0** je dodal nove fotografije (13 v albumu: UTRINKI 0,0 KONCERTA. Objavi Tjaša Podojstršek · 05. december 2018 ·

Tako smo uživali v družbi 0,0 šoferjev. In seveda, za volan ostajar tudi v Veselem decembru 😊

UTRINKI 0,0 KONCERTA

13 fotografij

Domov

Vizitka

Fotografije

Dogodki

Zapiski

Videi

Objave

Storitve

Trgovina

Skupine

Ponudbe

Zaposlitve

Skupnost

Info and Ads

Promoviraj

Upravljanje promocij

REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF HEALTH

Maturantska četvorka- spodbujanje zabave brez alkohola

<https://www.youtube.com/watch?v=zSvIIQWNJho>

<https://youtu.be/NsMIBltmQ5w>

NA ZABAVO S TREZNO GLAVO!

REPUBLIKA SLOVENIJA

NA ZABAVO S TREZNO GLAVO!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

NIJZ
Nacionalni inštitut
za javno zdravje

NA ZABAVO S TREZNO GLAVO!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

NIJZ
Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Izmenjava dobrih praks

- **Nacionalne konference o alkoholni politiki:** odziv na EU konference in spodbujanje sodelovanja med političnimi odločevalci, stroko in NVO, spodbujanje interdisciplinarnosti in ukrepov v lokalnem okolju
- **MOSA spletni portal**

Vlaganje v aktivnosti NVO

Pomemben napredek ob sprejemanju tobačne zakonodaje
ZNATNO POVIŠANJE SREDSTEV (4 dodatne milijone za NVO)

- preventivne aktivnosti, kot so izobraževanje in ozaveščanje javnosti o posledicah tvegane in škodljive rabe alkohola,
- pomoč družinam, kjer se pojavijo težave z alkoholom,
- preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola,
- preprečevanje škodljivega pitja v pivskih okoljih, ter
- povezovanje različnih akterjev pri načrtovanju, zagovorništvu in izvajanju celovite alkoholne politike in izmenjavi dobrih praks.

Večja geografska pokritost in pokritost ciljnih skupin v različnih delih Slovenije

Več zaposlitev na tem področju – PROFESIONALIZACIJA

Programi NVO 2017-2019

pobuda
Brez izgovora

Društvo za pomoč odvisnikom in njihovim družinam
SVIT Koper

ZAVOD IZRIIS

Informacijski raziskovalni inštitut za izobraževanje in svetovanje

ČISTA NULA
ČISTA VEST

KER SMO MEADI, KER SMO ODGOVORNI,
KER SMO AKTIVNI, KER NAM NI VSEENO,
IZBRALI SMO TREZNO IN ODGOVORNO VOŽNJO.
IZBERITE JO TUDI VI!

SLOVENSKA ZVEZA ZA
JAVNO ZDRAVJE, OKOLJE
IN TOBAČNO KONTROLO

NVO varujejo naše zdravje

JAZ NISEM POSLUŠAL NIKOGAR, BI PA RAD, DA VI SLIŠITE MENE.

Polžite SMS s ključno besedo VOZIM na številko 1919 in prispevali boste 1 EUR za pomoč pri izvedbi predavanj, ki ozaveščajo mlade o varni vožnji.
TSR si 56 0600 0036 4837 087 odprt pri Banka Celje d.d.
Priloge lahko uporabniki storitev Mobilni, Simbol in Tuščički Telekom Slovenije, Simbol in Tuščički se odločajo za vsako sporočilo in plačujejo za prejem.

ZAVOD VOZIM
SE VEDNO VOZIM - VENDAR VOZIM

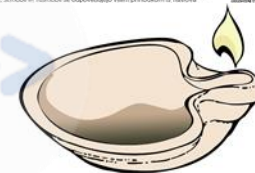

na limonca, dve limonci ...
lahko...
išjeno in naslino.
Furses 0,02
odi tebi ali p
dejanje po

Prejemi si svoj potni list in kar ne poskušaj "utopiti" v alkoholu. Če si v stiski, se lahko kontaktiraš tudi na: E: 01 419 72 70, 041 730 800. E: info@izberisama.org. Tudi ali pokličeš na katerega od drugih svetovalnih telefonov.

abstinent
društvo za
urejeno življenje

INŠTITUT ANTONA TRSTENJAKA
ZA GERONTOLOGIJO IN MEDGENERACIJSKO SOŽITJE
ANTON TRSTENJAK INSTITUTE
FOR GERONTOLOGY AND INTERGENERATIONAL RELATIONS

JF SLOVENIA
JF HEALTH

afterTAXI

Trezna odločitev.

www.nolamatesofci.si

40 dni brez alkohola

ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG V ŠOLI

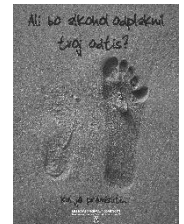
NE-ODVISEN.SI

ENCARE
EUROPEAN NETWORK FOR CHILDREN AFFECTED BY RISKY ENVIRONMENTS WITHIN THE FAMILY

Delovno mesto brez alkohola

Alkohol in nosečnost

- MZ sofinancira aktivnosti NIJZ, ki so se začele že 2013
- Ozaveščanje o posledicah pitja alkohola med nosečnostjo, dojenjem in v času planiranja nosečnosti
- Opolnomočenje in senzibilizacija zdravstvenih delavcev na tem področju
- Povezovanje stroke z nevladnimi organizacijam, mladinskimi organizacijami in drugimi predstavniki mladih
- Organizacija strokovnih posvetov ob Dnevu Fetalnega alkoholnega sindroma

Alkohol IN Nosečnost

Kadar nosečnica popije alkoholno pijačo,
z zamikom ene minute alkohol zaužije tudi njen otrok. Ta ima v krvi enako ali celo višjo koncentracijo alkohola kot njegova mati, pa tudi DLJE časa.

35%

nosečnic vsaj enkrat
med nosečnostjo pije
alkoholne pijače.

V nosečnosti:

- ni varne alkoholne pijače,
- ni varne količine alkohola,
- ni varnega obdobja za pitje alkohola.

Najbolje je, da:

NE PIJETE ALKOHOLA, ČE
POSKUŠATE ZANOSTI, STE NOSEČI
ALI V OBDOBJU, KO DOJITE.

SE USTREZNO ZAŠČITITA PRED
NOSEČNOSTJO, ČE STA SPOLNO
AKTIVNA IN PIJETA ALKOHOL.

SVOJO ŽENO / PARTNERKO PODPRETE PRI ODOLOČITVI, DA NE BO PILA ALKOHOLA,
najbolje s tem, da tudi vi ne pijete alkohola.

Kaj vemo o alkoholu in nosečnosti?

Pitje alkohola v nosečnosti škodljivo vpliva na otroka. Alkohol lahko povzroča nepravilen razvoj organov ali delov organa pri zarodku in ima toksičen oziroma strupen učinek. Povzroči lahko spontani splav, smrt še nerojenega otroka, prezgodnje rojstvo ali druge posledice, ki se pri otroku kažejo kot telesne, duševne, vedenjske motnje in / ali učne težave, so pa nepopravljive in trajajo vse življenje.

<https://www.sopa.si>

SOPA

Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola

DOMOV

DEJSTVA O ALKOHOLU

SOPA - KAJ JE TO?

KAKOVOST ŽIVLJENJA

AKTUALNO

ZA MEDIJE

•Medsektorsko povezovanje in interdisciplinarni pristop

zdravstveni in socialni sektor, nevladne organizacije, medijska stroka in politični odločevalci

•4 ključni ukrepi

kratko svetovanje, kratki nasvet, kratko informiranje, odgovorno poročanje v medijih

•Usposabljanje

za izvedbo kratkega ukrepa – kratkega nasveta:

informiranje o škodljivostih pitja alkohola in prednostih opustitve (čežmernega) pitja alkohola ter usmeritev k nadaljnjim virom pomoči v primeru zaznanega problema;

Mednarodne aktivnosti

- Leta 2016 je Slovenija organizirala tudi **7. Evropsko konferenco o alkoholni politiki**, katere glavna tema je bila navezava alkoholne politike na doseganje ciljev trajnostnega razvoja in obvladovanje kroničnih ne-nalezljivih bolezni.
- V septembru 2018 je bila Slovenija tudi pobudnica dogodka v okviru rednega zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku na temo "**Alkohol, ne-nalezljive bolezni in trajnostni razvoj – Kje smo in kam gremo?**", kjer je bila izpostavljena pomembna pobuda za pripravo Okvirne konvencije SZO za nadzor nad alkoholom (po vzoru tobaka)

JAVNO MNENJE PODPIRA UČINKOVITE UKREPE ALKOHOLNE POLITIKE

91 %

podpira obstoječo prepoved prodaje in ponudbe alkohola mladoletnim in opitim ter prepoved prodaje in ponudbe alkohola npr. v šolah, bolnišnicah in na delovnem mestu .

88 %

podpira prepoved posedovanja in pitja alkoholnih pijač pri osebah, mlajših od 18 let.

83 %

podpira obvezno navedbo sestavin in energijske vrednosti na embalaži alkoholnih pijač in živil, ki vsebujejo alkohol.

80 %

podpira uvedbo dovoljenj za prodajo alkoholnih pijač z namenom, da se dovoljenje lahko odvzame, če prodajalec oziroma ponudnik ponavlja kršitve zakonodaje na področju omejevanja porabe alkohola.

69 %

podpira prepoved opijanja na javnih površinah (npr. parki, zelenice, na ulici ...).

68 %

podpira obvezna opozorila na embalaži alkoholnih pijač o škodi, ki jo alkohol lahko predstavlja za zdravje (npr. opozorilo, da že najmanjša količina alkohola lahko poškoduje plod v nosečnosti).

67 %

podpira zakonsko določbo, da morajo imeti prodajalci v prodaji vsaj polovico različnih brezalkoholnih pijač, ki so cenovno enake ali cenejše od najcenejše alkoholne pijače .

65 %

podpira ničelno toleranco alkohola za vse voznike (0,0).

62 %

podpira višje globe za kršitve obstoječih zakonodajnih ukrepov.

54 %

podpira določitev najnižje cene, pod katero se posamezne alkoholne pijače ne bi smele prodajati.

52 %

podpira popolno prepoved oglaševanja alkoholnih pijač.